

دانشکده
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس : حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین مخاطبان: کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی
تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) ۱ واحد نظری
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: شنبه ساعت ۴-۲
زمان ارائه درس: نیمسال اول ۹۶-۱۳۹۵ سه شنبه ۱۰-۸ مدرس: دکتر مجتبی لیمویی
درس و پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با گروه ها و گونه های مختلف بندپایان و حشرات حائز اهمیت پزشکی ، انواع بیماری های منتقله توسط بندپایان و روش های کنترل و پیشگیری از انتقال بیماری ها

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- مقدمه شامل تشریح عنوان درس ، تعاریف حشره شناسی ، شاخه های مختلف حشره شناسی، حشره شناسی پزشکی و هدف از علم حشره شناسی پزشکی ، تعریف ناقل ، میزبان و دیدگاه اپیدمیولوژیک در رابطه با نقش بندپایان در انتقال انواع بیماری ها
- ۲- طرق مختلف بیماری زایی بندپایان برای انسان
- ۳- طبقه بندی بندپایان ، مرفولوژی عمومی حشرات
- ۴- بیولوژی عمومی حشرات
- ۵- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل سوسری ها و راسته همپیترا
- ۶- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل شپش های انسان
- ۷- طبقه بندی راسته دوبالان ، مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های کولیسیده
- ۸- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه خاکی ها
- ۹- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های سیمولیده ، سراتوپوگونیده ، خرمگس ها ، مگس ها و گونه های مولد میازیس
- ۱۰- مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل کک ها ، کنه های نرم و سخت و مایت ها

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: مقدمه شامل تشریح عنوان درس ، تعاریف حشره شناسی ، شاخه های مختلف حشره شناسی، حشره شناسی پزشکی و هدف از علم حشره شناسی پزشکی ، تعریف ناقل ، میزبان و دیدگاه اپیدمیولوژیک در رابطه با نقش بندپایان در انتقال انواع بیماری ها
اهداف ویژه جلسه اول:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۱- **Medical Entomology and Vector Control** را به عنوان یک رشته علمی و فیلد

پژوهشی توضیح دهد.

۲-۱- حشره شناسی را تعریف کند و شاخه های مختلف آنرا معرفی نماید.

۳-۱- حشره شناسی پزشکی را تعریف کند.

۴-۱- هدف از علم حشره شناسی پزشکی را بیان کند.

۵-۱- ناقل را تعریف کند.

۶-۱- نقش بندپایان را در اپیدمیولوژی بیماری های منتقله شرح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: طرق مختلف بیماری زایی بندپایان برای انسان

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۲- نقش بند پایان را به عنوان عامل ایجاد بیماری در انسان با ذکر مثال بیان کند.

۱-۱-۲- میزبیس را تعریف کند و انواع میزبیس را نام ببرد و نام علمی یک گونه مگس مولد میزبیس شایع در ایران را بنویسد.

۲-۱-۲- بیماری گال ، علائم تشخیص و درمان آنرا شرح دهد.

۳-۱-۲- بیماری فلج کنه ای و راه های درمان و پیشگیری از آنرا شرح دهد.

۴-۱-۲- اهمیت گزش بندپایان را به عنوان آفت بهداشتی بیان کند.

۵-۱-۲- اهمیت سوسک پدروس را در ایجاد ضایعات جلدی در انسان و انتشار جغرافیایی آنرا بیان کند.

۲-۲- انتقال مکانیکی بیماری را تعریف کند و مهمترین ناقلین مکانیکی بیماری به انسان را بداند.

۳-۲- چرخه زیستی پاتوژن را در انتقال بیولوژیک تکثیری شرح دهد و نام علمی یک گونه ناقل بیولوژیک شایع در ایران را بنویسد.

۲-۳-۲- چرخه زیستی پاتوژن را در انتقال بیولوژیک تکاملی شرح دهد و نام علمی یک گونه ناقل بیولوژیک شایع را بنویسد.

۳-۳-۲- چرخه زیستی پاتوژن را در انتقال بیولوژیک تکثیری - تکاملی شرح دهد و نام علمی یک گونه ناقل بیولوژیک شایع را بنویسد.

۴-۳-۲- سیکل اسپوروگونی انگل پلاسمودیوم را در بدن پشه آنوفلس شرح دهد.

۴-۲- انتقال ارثی عامل بیماری زا از بندپا به نسل بعد از خود را شرح دهد و نام علمی یک گونه بندپا را بنویسد.

۵-۲- نقش بندپایان را به عنوان مخزن بیماری با ذکر مثال شرح دهد.

هدف کلی جلسه سوم: طبقه بندی بندپایان ، مرفولوژی عمومی حشرات

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۳- بر اساس مشخصات مرفولوژیک شاخه بندپایان را از دیگر شاخه های بی مهره گان تفکیک کند.

۲-۳- رده های مختلف طبقه بندی را شرح دهد و گونه را تعریف کند.

۳-۳- زیر شاخه های مختلف بندپایان را از همدیگر متمایز کند.

- ۳-۴- رده های مختلف هر زیر شاخه را از همدیگر متمایز نماید.
- ۳-۵- دو رده عنکبوتیان و حشرات را از همدیگر متمایز کند و اهمیت پزشکی آنها را با ذکر مثال بیان کند.
- ۳-۶- تفاوت مرفولوژیک کنه ها و حشرات را با رسم شکل بیان کند.
- ۳-۷- تقسیم بندی بدن حشرات را با رسم شکل شرح دهد.
- ۳-۸- مقطع عرضی جلد حشرات را با رسم شکل شرح دهد.
- ۳-۹- مرفولوژی سر و ضمائم آنرا با رسم شکل شرح دهد.
- ۳-۱۰- مرفولوژی سینه و ضمائم آنرا با رسم شکل شرح دهد.
- ۳-۱۱- مرفولوژی شکم و ضمائم آنرا با رسم شکل شرح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم: بیولوژی عمومی حشرات

اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۴-۱- برش عرضی تخم حشرات را با رسم شکل شرح دهد و روش های مختلف تخم گذاری و تعداد دفعات تخم گذاری در حشرات را شرح دهد.
- ۴-۲- رشد و پوست اندازی در حشرات را شرح دهد.
- ۴-۵- دگردیسی در حشرات را تعریف کند و انواع دگردیسی را شرح دهد.
- ۴-۶- خواب زمستانی و دیاپوز را در حشرات شرح دهد.
- ۴-۷- انواع رژیم های غذایی در حشرات را شرح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل سوسری ها و راسته همیپترا

اهداف ویژه جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۵-۱- مشخصات مرفولوژیک راسته دیکتیوپترا را شرح دهد.
- ۵-۲- مشخصات مرفولوژیک خانواده بلاتیده را شرح دهد.
- ۵-۳- بیولوژی خانواده بلاتیده را شرح دهد.
- ۵-۴- بر اساس کاراکتر های تاکسونومیک گونه های رایج سوسری در ایران را تشخیص دهد.
- ۵-۵- زیستگاه های و خصوصیات هر گونه از سوسری ها را شرح دهد.
- ۵-۶- نقش سوسری ها را به عنوان ناقل مکانیکی بیماری ها به انسان و انواع بیماری های منتقله را شرح دهد.
- ۵-۷- انواع روش های مبارزه با سوسری ها را شرح دهد.
- ۵-۸- مشخصات مرفولوژیک راسته همیپترا را شرح دهد.
- ۵-۹- مشخصات مرفولوژیک ، بیولوژیک و زیستگاه های ساس تختخواب را شرح دهد.
- ۵-۱۰- اهمیت پزشکی ساس تختخواب را شرح دهد.
- ۵-۱۱- راه های کنترل ساس تختخواب را شرح دهد.
- ۵-۱۲- مشخصات مرفولوژیک سن های خونخوار خانواده ردویده را شرح دهد.
- ۵-۱۳- بیولوژی سن های خونخوار خانواده ردویده را شرح دهد.

۵-۱۴- دانشجوی سیکل زندگی عامل بیماری شاگاس در بدن سن های خونخوار خانواده ردوویده را شرح دهد و نام علمی دو گونه از ناقلین بیماری شاگاس را بنویسد.
۵-۱۵- راه های کنترل سن های خواخوار ردوویده را شرح دهد.

هدف کلی جلسه ششم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل شپش های انسان
اهداف ویژه جلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۶-۱- مشخصات مرفولوژیک شپش های انسان را شرح دهد.
- ۶-۲- خصوصیات بیولوژیک شپش های انسان را شرح دهد.
- ۶-۳- سیکل عامل بیماری های تیفوس اپیدمیک ، تب راجعه اپیدمیک و تب خندق را در بدن شپش انسان شرح دهد و نام علمی شپش بدن و شپش سر و شپشک خرچنگی را بنویسد.
- ۶-۵- راه های کنترل شپش های انسان را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هفتم: طبقه بندی راسته دوبالان ، مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های کولیسیده

اهداف ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۷-۱- زیر راسته های راسته دوبالان را شرح دهد و آنها را از همدیگر تشخیص دهد.
- ۷-۲- مشخصات مرفولوژیک پشه های کولیسیده را شرح دهد.
- ۷-۳- خصوصیات بیولوژیک پشه های کولیسیده را شرح دهد.
- ۷-۴- تاریخچه مبارزه با ملاریا را در ایران شرح دهد و علل بازگشت ملاریا به مناطق پاک شده را بیان کند.
- ۷-۵- سیکل اسپوروگونی را در بدن پشه آنوفلس شرح دهد.
- ۷-۶- نام علمی ناقلین ملاریا در ایران را بنویسد و انتشار جغرافیایی آنها را شرح دهد.
- ۷-۷- سیکل فیلر را در بدن پشه های ناقل شرح دهد.
- ۷-۸- انتشار جغرافیایی انواع بیماری فیلاریازیس لنفاتیکی و اپیدمیولوژی آنها را شرح دهد و نام علمی عامل بیماری و ناقلین آنها را بنویسد.
- ۷-۹- سیکل آربوویروس را در بدن پشه های کولیسیده شرح دهد.
- ۷-۱۰- انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی بیماری های تب زرد ، تب دانگ و وست نایل را شرح دهد و نام علمی ناقلین این بیماری ها را بنویسد.
- ۷-۱۱- انواع روشهای کنترل پشه های کولیسیده را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هشتم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه خاکی ها
اهداف ویژه جلسه هشتم:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۸-۱- بر اساس مشخصات مرفولوژیک پشه خاکی ها را از پشه های خانواده های دیگر تفکیک کند.
- ۸-۲- بیولوژی و زیستگاه ها و میزبان پشه خاکی ها را شرح دهد.
- ۸-۳- اپیدمیولوژی بیماری تب پشه خاکی را شرح دهد و نام علمی ناقل آنها بنویسد.

۸-۴- انواع بیماری لیشمانیوز را نام ببرد.

۸-۵- پاتوژن ، علائم ، مخازن ، ناقلین ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی لیشمانیوز احشایی را شرح دهد و نام علمی پا توژن ، ناقلین و مخازن آنها را بنویسد.

۸-۶- دانشجو بتواند پاتوژن ، علائم ، مخازن ، ناقلین ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی لیشمانیوز جلدی خشک و مرطوب را شرح دهد و نام علمی پا توژن ، ناقلین و مخازن آنها را بنویسد.

۸-۷- انواع روش های مبارزه با پشه خاکی ها را شرح دهد.

هدف کلی جلسه نهم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های سیمولیده ،

سراتوپوگونیده ، خرمگس ها ، مگس ها و گونه های مولد میازیس

اهداف ویژه جلسه نهم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۹-۱- بر اساس مشخصات مرفولوژیک پشه های سیمولیوم را از پشه های کولیسده و فلبوتومینه تشخیص دهد.

۹-۲- بیولوژی و زیستگاه های پشه های سیمولیده را شرح دهد.

۹-۳- علائم ، مکانیسم انتقال و انتشار جغرافیایی بیماری کوری رودخانه ای را شرح دهد و نام علمی یکی از ناقلین آنرا بنویسد.

۹-۴- مشخصات مرفولوژیک ، محل های پرورش و زیستگاه های پشه های سراتوپوگونیده را شرح دهد و اهمیت بهداشتی ناشی از گزش آنها را شرح دهد.

۹-۵- مشخصات مرفولوژیک ، محل های پرورش و زیستگاه های خرمگس ها را شرح دهد و نام علمی ناقلین بیماری سیاه زخم و لوآلوا را بنویسد.

۹-۱۰- مشخصات مرفولوژیک ، محل های پرورش و زیستگاه های مگس خانگی ، مگس اصطبل و مگس تسه تسه را شرح دهد و نام علمی مگس خانگی ، مگس اصطبل و ناقلین بیماری خواب آفریقایی را بنویسد.

۹-۱۱- بیماری میازیس را بر اساس معیار های بیولوژیک طبقه بندی کند و نام علمی یک گونه مگس مولد میازیس اجباری ، اختیاری ، داخل شکمی و تصادفی را بنویسد.

هدف کلی جلسه دهم: مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل کک ها ، کنه های نرم و سخت و مایت ها

اهداف ویژه جلسه دهم:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱۰-۱- مشخصات مرفولوژیک ، خصوصیات بیولوژیک ، میزبانان و زیستگاه های انواع کک ها را شرح دهد.

۱۰-۲- مکانیسم انتقال طاعون را به انسان ، انواع طاعون ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی آنرا شرح دهد و نام علمی ناقل اصلی طاعون را بنویسد.

۱۰-۳- علائم ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی تیفوس اندمیک را شرح دهد و نام علمی ناقل آنرا بنویسد.

- ۱۰-۴- انواع روش های مبارزه با کک ها را شرح دهد.
- ۱۰-۵- مشخصات مرفولوژیک ، خصوصیات بیولوژیک ، میزبان و زیستگاه های کنه ها را شرح دهد و بر اساس مشخصات مرفولوژیک کنه های نرم و سخت را از همدیگر تشخیص دهد.
- ۱۰-۶- علائم ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی بیماری های تب هموراژیک کریمه کنگو و تب راجعه اندمیک را شرح دهد و نام علمی ناقلین این بیماری ها را بنویسد.
- ۱۰-۷- بر اساس مشخصات مرفولوژیک مایت ها را از کنه تشخیص دهد.
- ۱۰-۸- علائم ، انتشار جغرافیایی و اپیدمیولوژی بیماری های تیفوس بوته زار و گال را شرح دهد.
- ۱۰-۹- انواع روش های مبارزه با کنه ها و مایت ها را شرح دهد.

منابع: کلیات حشره شناسی پزشکی (۱۳۸۰) ترجمه م. زعیم ، م.ع. سیدی رشتی و م.ا. صائبی ، تهران

روش تدریس: سخنرانی و پرسش و پاسخ

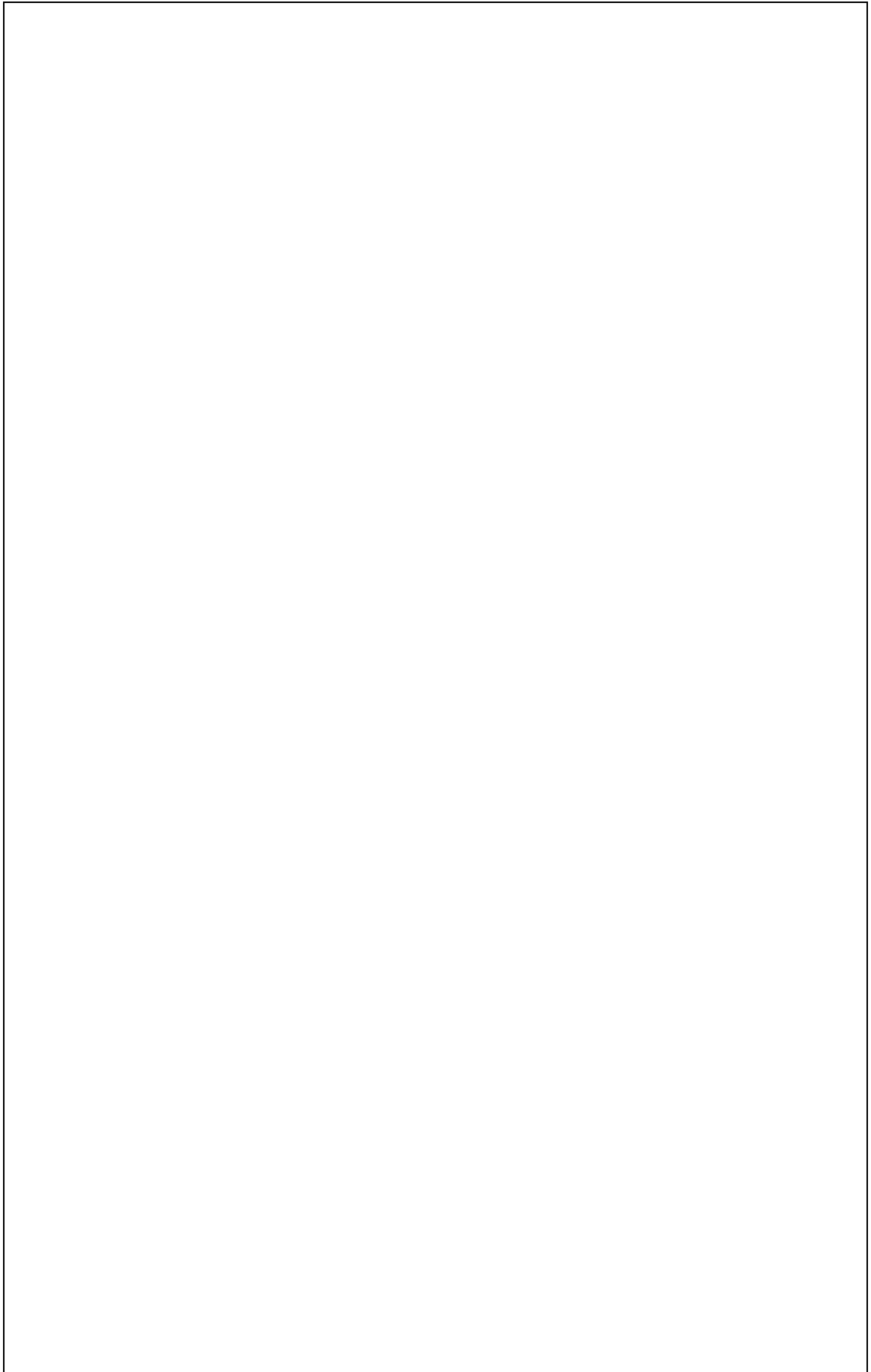
وسایل آموزشی : پاور پوینت

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز			////////////////////	////////////////////
آزمون میان ترم				
آزمون پایان ترم	امتحان کتبی	۹۵ درصد		
حضور فعال در کلاس	مشارکت فعال در بحث	۵ درصد		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو: حضور به موقع در کلاس و رعایت نظم و مقررات آموزشی

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ تحویل: تاریخ ارسال: تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس.....

روز و ساعت جلسه :

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۵/۶/۲۳	مقدمه شامل تشریح عنوان درس ، تعاریف حشره شناسی ، شاخه های مختلف حشره شناسی، حشره شناسی پزشکی و هدف از علم حشره شناسی پزشکی ناقل ، تعریف ناقل ، میزبان و دیدگاه اپیدمیولوژیک در رابطه با نقش بندپایان در انتقال انواع بیماری ها	دکتر مجتبی لیمویی
۲	۹۵/۷/۶	طرق مختلف بیماری زایی بندپایان برای انسان	
۳	۹۵/۷/۱۳	طبقه بندی بندپایان ، مرفولوژی عمومی حشرات	
۴	۹۵/۷/۲۷	بیولوژی عمومی حشرات	
۵	۹۵/۸/۴	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل سوسری ها و راسته همپترا	
۶	۹۵/۸/۱۱	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل شپش های انسان	
۷	۹۵/۸/۱۸	طبقه بندی راسته دوبالان ، مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های کولیسیده	
۸	۹۵/۸/۲۶	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه خاکی ها	
۹	۹۵/۹/۲	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل پشه های سیمولیده ، سراتوپوگونیده ، خرمگس ها ، مگس ها و گونه های مولد میازیس	
۱۰	۹۵/۹/۹	مرفولوژی ، بیولوژی ، اهمیت پزشکی و کنترل کک ها ، کنه های نرم و سخت و مایت ها	